

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónapra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpíacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon pető
sorokint 5 kr-ával
számítanak.

Id. Csanak József.

Debreczen, február 24.

(K—cz.) A századelejénszületett. Látta a nemzeti ébredés korát, a daliás időket, a megújulás kor-
szakát, nemzetünk dicsőségét s azt a boldog kort, midőn a haza anyyi szenvedés után nagygyá lett.

Hosszu időt élt meg. Látott szomorú és vig napokat. Kijutott neki az élet nemes örömeiből s nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy hosszú életpályája alatt egy-egy tövis az ő jó szívével sem hagyta érintetlenül. Mert a jókat sem kiméli a szenvedés és nagy lelkek sajátja, hogy olykor-olykor az élet nehéz érintésére elborul egy időre a szívük, de talán csak azért, hogy fájdalom után annál édesebb legyen nekik a vigasztalás, melyet a szeretet és becsülés nyújt . . .

Nyolczvan év terhe van vállain. Gyöngye a test, de erős a lélek. Üde, ifju az, mint évtizedekkel ezelőtt, mikor kigyult arczal tervezte jövőjét. Boldog öreg kor, telve örömmel, melyek között legvigasztalóbb az, mely *visszaemlékezés* egy becsületben és munkásságban eltöltött életre. Szerető család, melynek oltárán a szeretet öröklámpája, a hü nő, szívében az odaadó, soha nem változó szeretettel

ugyan nincs többé, de a gyermekek, kikben édes álmát megvalósítva, reményeinek teljesülését látja . . . oh ezek mind megnyugvást adhatnak annak a szívnek, mely egész életén keresztül csak *szeretett és dolgozott egy igazi férfi törhetlen energiájával, nemes ambíciójával.*

Nem szokásunk az élők felett dicséretet mondani, mert azt tartjuk, hogy még a legjobb és legnemesebb emberek tetteit is csak akkor tanácsos felemlíteni ha már nevük a *multé és emlékezeté.* De másrészt tudva, hogy e léha kor, porszemnyi embereket is megbámul és képzelt nagyságokat érdemek nélkül oltárra helyez, véte-
nénk az igazság ellen, ha megérdemlett elismerésben nem részesítenénk azt a férfit, ki mint *Debreczen* sz. kir. város egyik legérdemesebb polgára és hü fia ma tölti be nyolczvanadik életévét zajtalanul, de áldásosan működve, szeretettel és becsültetve polgártársaitól.

Tekintsünk bele Debreczen sz. kir. város annaleseibe és azoknak lapjain sűrűn találkozunk az *id. Csanak József* névvel. Tudomány, művészet, kultúra és humanizmus egyaránt istápolót találtak ő benne. Szorgalma által szerzett vagyonát nem használta önzően, hanem mint az igazi

emberszeretet és könyörület em-
bere dus vagyonának kincseivel felemelte a szegényt, letörölte a könnyeket. Közhasznu intézményeink jóltevői közt első helyen áll s nincs városunkban olyan nemes ügy, melyet ő fel ne karolt volna. Egyszerű polgár kívánt maradni. — Adakozásait mondva csinált hir nem előzte meg. Jót tett, nem dicséretből, nem feltünési vágyból, hanem azért, mert a szíve diktálta neki, az a szív, mely a boldogító öntudatbankereste jócselekedetei legszebb jutalmát.

. . . Nyolczvan év hosszu idő és kevés ember éri el e szép kort. Kétszeresen szép az, ha virágzó családot lát maga körül, családot, mely édes szeretettel lesi minden gondolatát, kellemessé teszi még hátralevő napjait és tudja, hogy egy nagy, egy virágzó, egy szép város társadalma becsülése veszi körül. Felemelő, megnyugtató érzés az, melyet a világon nem pótol semmi.

A polgári erények két legszebbike a *munkásság és szerénység.* Ez a két erény volt vezető csillaga *id. Csanak Józsefnek.* Nem kívánt irányadó lenni, mint annyi más, ki hívalkodni szeret, holott a lelke üres. Nagy szerepre nem vágyott. Családjáért és neve becsületéért élt és dolgozott hosszu időközön

TÁRCZA.

Ferike.

Irta: Hans Arnold.

Fordította: M. Biró Irén.

Egy pillanatig még kezében tartotta a kilineset, mintha gondolkozott volna, hogy ne vágja-e be erősen a kaput, hogy a hálátlan odafönt hallhassa azt — mint egy haragos bucsuvételt de az okosság győzött, és az ajtó minden szokatlan zaj nélkül bezárult — és most ott állott az utcán!

Akaratlanul is visszanézett a házra, melyből épp e perczben lépett ki, — nem mintha az valami szép lett volna, — de hónapok óta minden szabadidejét ott töltötte, — a fehér függönyök mögöl barátságosan integettek a virágok, mikor a városhoz közel fekvő kis birtokáról megérkezve, a rokonok háza előtt leugrott gyors lováról.

Ekkor lovagostorával tiszteletteljesen — mintegy üdvözlétül intett a sarokablak felé. honnan egy sötétszöke haju, kékszemű lány mosolyogva viszonzotta köszöntését.

A kapu szintán barátságosan látszott előtte kinyitni. Hány lépcső is volt? Minde jöveletekor többnek tetszett, míg a szobaajtó rézkilinesét kezében tarthatta. A háziur nagybátyja volt, nem testvére anyjának, de a fiatal, esinos gazdálkodót

mint unokaöcösesöt és rokont szívesen fogadták körükben.

A családi összejövetel minden este ugyanaz volt; egy kényelmes, zöld karosszékben, melynek saffián bőrhuzata már kissé kopott volt, s a sárga gombok miatt, melyek díszítették, inkább régmódi, mint izléses volt, — ült pipázva a papa, fején házisapkával, orrán pápaszemmel, melyen keresztül a magától messzire tartott ujságot böngészgette, s koronkint helyeslőleg bölíngatott, vagy pedig a politikáról olvasva — mintegy magában motyogott. Felesége a díván-sarokban ült, merev, egyenes tartással — ezáltal jó példával akart szolgálni gyermekeinek — és kötötűinek gyors csöregése mellett folytonosan figyelemmel kísérte a körülte történeteket, s nem mulasztotta el intések, vagy szigorú pillantások által nemtetszésének kifejezést adni. Mikor megterítették a teaasztalt s e kedélyes pár gyermekeivel együtt helyet foglalt mellette, a négy testvért alig lehetett egymástól megkülönböztetni; mind a négynek pisze orra volt, szöke haja kék szeme és mosolygó szájaeskájok. De mégis a legidősebbikhez nem lehetett hasonlítani sem a többiekkel, mert a mi a Ferike vonásaiban kedvesség és kellem volt, az a két fiunál csupán pajkosságra és kiállhatatlanságra mutatott; a legkisebb pedig még abban a korban volt mely a vendégeket — különösen a fiatal-embereket valóságos ijedelemmel szokta

eltölteni. Így hősünk a ház felnött leányára fordította figyelmét, ki ezt látszólag szívesen fogadta, mert megengedte, hogy a teaözében a spirituszt meggyujtsa, s örült a szép bokrétának melyel Károly a saját kertjéből kedveskedett neki és olyan szívből kaczagott tréfáin és elbeszélésein mint ő maga — és ez jelentett valamit.

Röviden, Károly nem sokáig töprengett azon, hogy komoly elhatározásra jusson. Nem telt bele három hét és a városban a legujabb tapét-mintákat választotta ki és unoka hugának vitte választás végett.

Egyet különösen emlékébe vésett — hslvány kék csikos volt, apró rózsabimbókkal, — midőn ezt mutatta és kérde:

— Szeretnél ilyen tapétás szobában lakni? Nem szép?

Ó természetesen csak az utolsó kérdésre felelt;

— Nagyon szép!

De elpirult és mosolygott.

Miért pirult el, ha nem tudta, hogy ő mit akar ezzel mondani?

Diadalmas érzéssel rendelt meg egy esomó tapétát, szobafestőket hozatott, egész lakását ujja alakította át es napokon keresztül a legfertelmesebb csirizsagot türte — és mindezt hiába!

Napokig járt-kelt, gondolkozott, tervezett, míg végre határozott. Ma, mikor reszketve a haragtól és szégyentől ott állt a szomszédos utcában.

keresztül. Szerény maradt, pedig kevés erejébe került volna a hírszárnyaira helyezve magát a tömeg felé emelkedni. Nem tette. Jól eselekedett. Így is ismeri őt mindenki. Ismeri és becsüli, áldja és szereti.

És mi, kik édes kötelességünknek tartjuk a polgárérdemek előtt letenni elismerésünk adóját, kérve kérjük a Gondviselést, hogy városunk hű polgárának adjon még hosszú életet és olyan boldogságot, melyet áldott lelke és jó szíve bizonynyal megérdemel.

- Négy esztendő. A Bánffy-kormány négy esztendejének, sikereiben és küzdelmekben gazdag és változatos krónikáját vázolja egy két ivre terjedő röpirat, melynek szerzője a „Veridikus“ álnév alá rejtőzik. Objektív hangon, személyes kultusz nélkül, pusztán a tények és eredmények csoportosításával méltányolja a Bánffy kormány törekvéseit, liberális és főleg nemzeti irányban. A valósághoz hiven ecseteli különösen azokat az érdemeket, a melyeket Bánffy a korona és nemzet viszonyának szorossá tételében, a kölcsönös bizalom és szeretet megrendíthetlensége irányában szerzett, valamint azon kiválóbb mozzanatait kormányzásának, a melyek a nemzeti eszme erőteljes akcentuálására és minden téren való érvényesítésére céloztak. Nem történelmi tanulmány ez a füzet, hanem a kortársak elfogulatlan, pártszempontból el nem torzított méltatása egy nevezetes politikai korszaknak s mint ilyen becses adalékul fog szolgálni a jövő történetírónak, a ki majdan hivatva lesz e négy esztendő igazi történetét a nemzeti történeti lapjaiba beírni.

- A kompromisszum. Széll Kálmán az ellenzék bizalmi férfival tanácskozott s a kompromisszum összes anyagát végig tárgyalván, annak minden egyes részletére nézve megállapodásra jutott. Az ellenzéki bizalmi férfiak tegnap este háromtagú bizottságot küldtek ki, a mely ma délelőtt Széll Kálmánnal egyetértőleg véglegesen szövegezi a kompromisszumot, mire ma délután az ellenzéki pártok valamennyi bizalmi férfa alá fogja írni. Széll Kálmán tegnap este félkilenc órakor megjelent a szabadelpvüparti körben s a nagy számban jelenlevő párttagokkal közölte az eredményt, melynek részleteit általános megnyugvással fogadták. A miinsztertanácsot még a tegnapi est folyamán értesítették a tanácskozások eredményéről.

A kibékülés felé.

Debreczen, február 24.

Az ország szeme most Széll Kálmánon nyugszik. Ő tőle várja a megzavart politikai egyensúly helyreállítását, ő az, kibékülés király és nemzet egyenlősen bizik, mert ismeri szeplőtlen politikai múltját, lángoló hazaszeretetét és tudja, hogy Széll Kálmán egész életében a kötelességek embere volt, ki mindenütt helyt állott és érdemeket szerzett, a hová őt a bizalom állította.

A bécsi hírek arról győznek meg bennünket, hogy a Széll Kálmán személyébe vetett hitben nem fogunk csalódní. Már most is kedvező híreket hallunk a császárvárosból, sőt tegnap délután érkezett táviratunk már az új kabinet tagjairól is szól. Lehet, hogy ez a lista még csak kombináció, de világosan mutatja, hogy Széll Kálmán rövid idő alatt megtalálta azokat, kikre az ország jövő kormányzását egész nyugodtan rábízhatja a nemzet.

A tanácskozásokból, melyeket Széll Kálmán az ellenzékkel folytat, az ünök

ki, hogy az ő személye, politikai megbízhatósága el fogja simítani azon ellentéteket, melyek a pártokat még most egymástól elválasztják. Az ellenzék hovatovább be fogja látni, hogy nemcsak az állam nyugalmának nézőpontjából, de már pusztán lojalitásból is engedni kell azon követelésekből, melyekkel annyi bajt okoznak az országnak. Elvégre is Széll Kálmán méltányos lesz és ha az ellenzék most sem enged, főlé, hogy az ország ügyeinek helyes vezetésére annyira szükséges nyugalmat most sem fog bekövetkezni...

Ide s tova fél éve annak hogy az ország Scylla és Charybdis közt van. Fügünk mint Mohamed koporsója ég és föld között anélkül, hogy valami üdvöset alkotnánk. Osztozunk, tanácskozunk, vitatkozunk az ország végtelen kárára, a helyett, hogy a nemzeti állam megerősödésén fáradoznánk és jobb ügyhöz méltó szorgalommal romboljuk le azokat az alkotásokat, melyeket a hosszú békés munka árán létrehozottunk.

A szabadelpvü párt áldozatot hozott, midőn belenyugodott vezérének Bánffy bárónak távozásába. Pedig *nemzetiebb miniszterelnöke* nem volt még hazánknak Bánffy bárónál. Erdemait, melyeket hazája és nemzete körül szerzett igazsággal nem lehet tagadni. Munkássága és ennek eredménye össze van forrva haladásunkkal és az ő kormányzatának ideje Magyarország újabb történetének legszebb lapjaira lesz feljegyezve, mert a történelem igazságosabb bíró a párt szenvedélynél és egyéni gyűlöletnél.

De ha Bánffy báró az ország békéjének biztosítására lemondott, a nemzet óriási többsége, mely Bánffy minden politikai cselekedetét helyeselte, joggal megvárhatja az ellenzékétől azt, hogy méltányos legyen. Ez most már kötelessége. Nem pusztán udvariassági tény jóakarattal keresni a kibontakozást, hanem olyan hazafiúi kötelesség, melynek elmulasztása soha meg nem bocsátható bűn volna.

A szenvedélyek úgy látszik megpihennek s a béke helyreáll. Kedvező

Ferikének tizennyolczadik születés napja volt. Már korán reggel a városba indult, kezében egy bokrétával, mely oly nagy volt, mindenki megbámulta; a hány a legbarátságosabban fogadta, megmutatta a születésnap ajándékait, melyek az asztalra voltak kirakva és a mai este telyre meghívták.

El is ment s mikor a lépcsőházban elővette kis zsebtükrét is abban becsületos barna arczát szemlélte, majdnem széprek találta magát. Egy rózsabimbót tűzött kabátjára és a rózsabimbó alatt oroszlan bátorságu szív dobogott.

Ferike nagyon szép volt; keskeny kék csikos fehér ruhát viselt, — hasonlított az ő tapétájához, — sima szőke haja székfűkkel volt díszítve; nagyon csalódott volna, ha ezek nem az ő bokrétájából valók!

A kis társaság már együtt volt s Ferikének mindenki gratulált. De ő azonnal észrevette, hogy a leány roskedvű.

— Jó estét, Károly, mondá futólag, hangjában bizonyos kedvetlenséggel. Épp egy órával jöss későbbben, mint meghíva vagy! Már régen tánczolhattunk volna, ha nem kellett volna read várakozni.

Károly jószívű fiú volt, de az a hibája volt, hogy hibetetlenül hamar megnehezelt. Sokkal jobban elpirult, mintsem feltűnő ne lett volna, feszesen meghajtotta magát és visszavonult.

Egyik tánczos a másik után jött s megtörtént, hogy Ferikét születésnapján más vezette az asztalhoz és Károlyt egy

gunyos „már foglalkozva vagyok“-kal utasította el.

De Károly bosszút forralt! Vacsora után zongoráztak és táncoltak s mikor Károly meggyőződött róla, hogy nélküle is elég tánczos van, gyorsan átsietett a szobán, hirtelen nagyot kiáltott és egy székre rogyott. Az egész társaság körül vette, — csak Ferike maradt az asztal mellett állva és a rózsabokrétájának a bimbóit számlálgatta; ez végképpen elkeserítette Károlyt. Fölvilágosította a többieket, hogy megütötte a lábát, most már lehetetlen táncolni, inkább csak nézni fogja, ha haza nem küldik, mert mint „rokkant“-nak nincs mit keresnie a tánczestélyen.

Erről semmit sem akartak tudni és Károly maradt, de természetesen nem tánczolt.

Az ablakokat kinyitották, betódult a friss nyári levegő s egy függöny megett foglalt helyet és haragosan gondolkozott azon, hogy milyen másképp képzelte ő ezt az estét. Mégis csak ő a hibás, miért is volt mindjárt annyira érzékeny. Igaza volt, későn érkezett — pedig Ferikének születésnapja volt! Föllállott, nagyon meleg volt a függöny megett és szerepéhez hiven átsántikált a szobán, hogy a tánczókat nézze. Hogy Károly jobban tánczolt, mint az otlevő összes tánczosok, az bizonyos volt, jól tudta ezt Ferike is, és annál inkább bosszantotta, hogy Károly nem akart tánczolni, mert ő nem hitte el a színelte balesetet.

— Gyerekek, most már hagyjátok

abba a tánczot, kiáltá a mama, már nagyon későre jár az idő!

A Ferike mamájának ezt az őszinte modorát már megszokták, — ekkor hozzá lépett Károly és még egy pár percnyi engedelmet kért a nénitől, mint mondá, már nem fáj annyira a lába és szeretne egyet tánczolni cousinejával. A zongorázó hölgy épp hozzá kezdett volna a játékhoz, mikor odalépett Ferike és így szólt:

— Sajnálom Károly, de ha már te jól érzed is magad, én annyira elfáradtam már a sok tánczba, hogy azt hiszem, hogy nem tudnánk a kellő ütembe belejönni.

Károly ajkába harapott és hallgatott. A tánczó párok kivonultak a szobából, majd bucsut vettek a háziaktól. Hogy Károly, mint rokon, még nem készült hazatérni, senkinek sem tűnt föl.

Midőn a vendégek eltávoztak, Ferike az ablakhoz lépett és utánok nézett. Károly a bosszu és szerelemtől elragadtatva azt sem tudta mit gondoljon és arra a merész lépésre határozta magát, hogy a szülőkől megkérte Ferike kezét.

No, hála Istennek, csakhogy tul volt már rajta; lopva a leány felé tekintett, hogy vajjon egy mozdulattal nem fogja-e elárulni meglepetését, — de oly esőndesen és mozdulatlanul állt az ablaknál, mintha az egész dolog nem is érdekelné. Zavarosan, kétség s remény közt állt ott Károly. A papa letette pipáját és vállánál fogva maga felé fordította a leányt.

— No, Ferike, — kérdé — a meghatottság és humor bizonyos vegyületek-

híreket vettünk illetékes helyről ez irányban és a nemzet nem fogja elfeledni azok áldásos munkáját, kik a béke művének létrejöttén fáradoznak.

Konez Ákos.

Mardi gras.*

Páris, február 24.

Farsang utolsó napja hushagyó kedd, utolsó napja a vigságnak, csillogó arany füstnek, szerelemnek...

Es holnap megkezdődik a szomorúság. Es nem lesz több kacaj, több dal, több csók. Az egyház parancsol — és az egyház mindenható.

Mi sem érdekesebb, mint egy séta Párisban hushagyó kedden. A régi gondatlan jókedv, a francia vigság soha és sehohol nem nyilatkozik meg olyan tisztán, mint ma, farsang utolsó napján. Es a zajongó tömeget mosolyogva világítja be a tavasz egy korai, csillogó sugára.

Hogy a latin negyedből a nagy boulevardokra jussunk, végig kell mennünk a Boulevard St. Michelen, a latin negyed szívében, át a Szajrán, a Cité-ről elnevezett szigeten és a Boulevard Sebastopolon, a hol még semmi sem jelzi azt a jókedvet, amit tizenöt lépéssel odább mindenütt ott találunk.

De a mint az ember a nagy boulevardokhoz ér, egyszerre körül van véve egy óriási, beláthatatlan kaczagó tömegtől, mely confettit dobál és dalol, tánczol és ölelkezik. Mint egy ellenállhatatlan ár, sodor mindenkit tova a tömeg. Rózsárczú bakfisch-lányok teleszórnak confettivel, talán két lépésre tőlem defilíroz el a „Quat'z-arts“, Páris egyik „művész-kör“-ének symbolikus csoportja, czipelvén vállukon a festékes palettát, vagy a párisi bohémek hagyományos, rongyos köpenyét, hosszú hajjal és vig nevetéssel; odább a Moutmartre zephyr-parókás, cloiongai, az aszfalt virágai csillogó, mélyen kivágtott jelmezekben, álarczczal és hamis hajjal és a paloták ablakaiból hosszan leng alá az ezernyi tarka serpentin. Es

* Hushagyó kedd.

mindenütt serpentin — az utcák fölött, két ház között, egész diadalkapuk lengő, színes papírszalagokból, a tova gördülő kocsik, omnibuszok után is hosszan lebegnek tova, meg-megszakítva egy-egy utcagyerek által, vagy fennakadva valamelyik platánfán. Es messziről nézve, mintha a fák mind zuzmarások volnának. Es a járókelők mind, mint serpentin hordanak, egyik a nyakán, a másik, egész gallérok színes serpentinből — mintha a mesék kaczagó tündéré egyszerre átváltottatta volna tarka bohóc ruhává a sok mogorva, sötét téli felöltőt.

Es a confetti. Mennyi confetti! Az egész koesiut 3-4 kilométernyi hosszúság van, tele van színes, tarka confettivel, melyet lassan kavargat a langyos tavaszi szellő, mint egy élő, mozgó mosaik, mint egy óriási caleidoscop — hiszen tavasz van ma, tavasza a vigságnak, életnek, forró, lüktető kéjnek...

Egy egész dagadó szőnyeg beillat-szerezett, puha confettiből, hol a láb soha nem találja az utcák makadam-burkolatát — mintha csak a kikelet új pázsitja volna. Es a levegő is tele van confettivel. Kipirult arczczal, lengő hajjal, Páris szépei vivnak most döntő csatákat a boulevardok smart alakjaival, csatákat, ahol ők győznek majd, nem mindig a nők, de a hol legyőzetni is olyan édes. Es az ellenség elég kegyetlen, pardonról, kiméletről szó sincs. A kinek előbb elfogy a confettije, az kénytelen takarodót fujni és eltűnni a tömegben, vagy a confetti árusok sátrai alatt, új munitiók beszerzése végett.

Ez az erőszak — de a esel meg több szerepet játszik. Egy babaarczu, 14-15 éves kis lány (pardon!) egyszerre csak elkiáltja magát mellettünk: „jaj, de szép ott fenn“ — az ember önkéntelen felnéz és abban a pillanatban szemé, szája tele van confettivel. Vagy pedig ránk mosolyog, hozzánk simul, sugni akar valamit a fülünkbe — és mikor odatartjuk a nyakunkat, zsupsz, egy marok confetti a gallér mögé, le egész a vállig, ahol tudvalevőleg a confetti nem a legkellemebb.

Azt azonban ne tessék gondolni,

hogy mi olyan szenvedő szerepet játszunk ebben a csatában, minékünk van egy igen édes revanche-unk (a mikor t. i. édes) bizonyára kitalálják önök is, hogy mi esoda? (mivelhogy édes...)

Délután 4-5 óra felé megkezdődik az álarczosok felvonulása. Délezeg spanyol torreadorok, karjukon vezetve egy-egy fekete fürtű czigányleányt — vagy egy-egy japáni „gésát“, a kinek ugyancsak „csillog nyakán gyöngy, kaláris ép' elég“ spleenes angol lordok, a Moulin Rouge sikkés táncosnőivel, clownok és halászleányok, a kik az életben is mindig halásznak, lehetőleg arany-halakat, bekré-tázott képű pierrot-k, a kik üres órákban borbély legények vagy gyógyszerész-hallgatók, büszkén vezetve karjukon egy-egy felkapott szépségét a latin negyednek, kinek gyér hajzatán szomoruan lapul meg a diék „béret“ (némileg hasonló a német egyetemi hallgatók kerek sapká-jához) és még mennyi más! Egy egész állatsereglet vad és szelidített állatokból, a kik mindenféle hangon kiabálnak — egy csomó törpe, gnóm, nyárspolgár és matrözleány és a tarka, lármás tömeget alig alig szakítja meg egy-egy reklám-kocsi, zavartalanul gördülve tova a confettivel borított uton.

A boulevard két olalán az erkélyek is mind tömve jelmezes alakokkal. Páris Smart is jelen van, narancsot és ibolyát szivart és confettit dobál a kávéházak, félemeleteiből, vagy karon fogva jár, kaczag és ölelkezik a padlásszobák szőke-haju kis varrónőivel.

Lassan-lassan beesteledik. A légben kigyulnak a villamlámpák, a kopasz, szomorú hársfákat bearanyozza, egy-egy lámpion meleg, discret világa. Távolról, talán a Notre-Dameból idehallik, az est-harangok siró szava, és az egész városan elterül valamennyi esodálatos farsangi hangulat. Beszédesebbek a szemek, forróbb a tekintet, a kéz önkénytelenül keresi a kezét. Es ezekben a pillanatokban minden feledve van, mult és jövő egyaránt. Ki gondolna a mult sebeire, mikor ezernyi irjával itt van a jelen; ki vágya föllebbenteni a jövő titokzatos fátyolát,

vel — mit felelsz? Károly feleségül kér téged, no ezt már bizonyosan előre gondoltad.

No, leányom, szólj hát, — mondd, igen vagy nem?

Ferike daczosan tekintett föl és jelentéktelen hangon röviden „nem“-et mondott, megfordult és ujjával dobolni kezdett az ablak üvegtábláján.

A többiek meglepetve és zavartan tekintettek egymásra. Károly halk hangon szólalt meg:

— Hagyjanak magunkra egy pillanatra, majd kibékitem.

A szülék nem voltak ellenére és Károly odalépett a kis daczoshoz és észrevette, hogy szeméi könybe lábbadtak.

— Ferike, kérdé, ne légy gyerek! Tudom, hogy van okod reám haragudni, de az nem fájhat neked jobban, mint nekem, hogy a mai este így telt el, — bocsáss meg.

Meg akarta fogni a kezét, de a leány gyorsan hátralépett.

— Lásd, folytatta Károly, az az egy szó, a mit az imént mondtál nekem, más valami, mintha a táncban adsz kosarat. Akkor nem jöhetnek többé ide, hogy megkérdézzem, nem gondoltál-e azóta mást? Tudod, hogy ezt nem is tenném, gondold meg Ferike!

Midőn Ferike tagadólag rázta meg fejét, Károly kétségbeesve szolt át a szomszédszobába:

— Bátyám, beszélj vele, ő nagyon is gyermokes.

A papa megjelent és kissé durva hangon szolt a leányhoz, ki daczosan állt meg előtte:

— Mi jut eszedbe, Károlyt elszalasztod, mint valami ostoba kölyköt, — csupán egy semmiség miatt. Térj eszedre és vagy magyarázd meg viseleted okát, vagy nyujtsd neki kezedet.

— Nem, nem akarom és nem akarom — szolt a leány zokogva; — elkésik és aztán olyan udvariatlan irántam, a milyen csak lehet, egész este nem tánczol és elrontja a születésnapomat, — kétszer is gyerekeknek mondott és mikor ennek a bájos estélynek befejezéseül kegyesen megkéri a kezemet, akkor igent mondjak? Nem teszsem; nem megyek hozzá és egyáltalán nem is megyek férjhez soha, csak legalább a születésnapomat ne rontották volna el!

— Jól van Ferike, — monda Károly szárazon, mialatt homlokát megtörülte zsebkendőjével, — ne beszéljünk többé erről. Csalódtam és bolond voltam; most már csupán bocsánatotad kérhetem, a miért — mint mondd — elrontottam a születésnapodat. Jó éjt kedves bátyám, jó éjt néni.

Ferikét egy néma meghajlással boldogította és sietve távozott s mikor a kapun kilépett az utcára, abban a perczben történt, hvgy vele megismerkedtünk. A vendéglő felé tartott, hol lova volt. Zivatar közlgett és forró homlokára — kalapját rég levette — nagy, hüvös eső-cseppek estek.

Koronkint végigsimitotta homlokát, mintha egy rosz álmot akarna elűzni.

Lova gyors ügetése jobban illett kedélyhangulatához, mint lassu gyaloglása és mégis sokkal hamarabb hazaérkezett, mintsem kívánta. A lakás, melyet olyan kellemes álmodozások közt diszítették föl a jövő reményében, barátságatlan és üres volt; úgy érezte magát, mint mikor valaki egy szép és kellemes utazásra készen, a vasúthoz megy, lekésik a vonatról és borzasztó nyomasztó érzések közt visszatér. Ez a hasonlat járt az eszében. De több vonat is van ám, gondolta s ha nem mind a házasság birodalma felé megy is, azért utazhatok, mert itthon maradni most borzasztó volna. De hova? Pár nap mulva indulok.

— Schrobeckbe utazom!

Schrobeck egy kis látogatott fürdőhely volt, hová a városiak vasárnap délután is gyakran kirándultak. A fürdővendégek többnyire öreg hölgyekből állottak, így fiatal emberre nézve kevés vonzerővel bírt. De Schrobeck volt a legrövidebb idő alatt elérhető hely és Károly Schrobeck mellett maradt.

Hogy az öreg Amélie néni többnyire ez időtájban szokott Schrobeckben lenni, e gondolat kissé fölizgatta, de a kedvelt „talán“ szóval vigasztalta magát: talán most nincs ott? vagy: talán észre sem vesz? Fölugrott és kissé szerényen ellátott könyvszekrényéből egy vasuti menetrendet vett elő és annak tanulmányozásába mélyedt.

mikor a valóság oly édes. Valami kéjes zsidóság vesz erőt a szíven, mintha távolból muzsikaszó szólna... Elni, élni és vigadni, nem törődve semmivel, semmivel a világon. Tele pohár, csókra szomjas az ajk, mi van még más a világon, a mi megérdemlje a gyönyör nevet, ahol annyi sebet kapott a szívünk és karunk, a hol annyiszor vtfélre vágott a sorskerék, hol gyomot találtunk annyiszor, nem virágot — és lassan, lassan erőt vesz rajtunk a mámor, az édes, aranyos mámor, mely eltakarja a hervadást, horpadt sirhalmokat és az utczák fekete undorító sarát, mely rózsás ujjával elcsitít minden szenvedést, hogy nyugodtan álmodhassunk legalább — ha már el úgy sem érhetjük — reményről, szerelemről, tavaszi napsugárról és forró, örült kéjről — távolból, a boulevardokról behallik a kaczagó dal

„Si la Garonne avait voulu
Ramtiriru . . . .”

Holnap, — holnap ugyanis vége, — ismét átveszi uralmát a fagyos tél és a hideg szél végig sivit a letarolt utczákon, az ébredés ez, szürke józanság, melynek merev ujjai alatt szétfoszlik remény és illúzió. Holnap hamut hintünk fejünkre és reszkető ököllel verjük mellünket: „mea culpa” — az egyház parancsolja. És nem lesz több kaczag, több dal, több esők. Semmi, csak a temetők ködös, romlott levegője, szétépett álmok és keserű száj. És lassan, egyre növekvő léptekkel közelg a sir . . .

De most — most élni és vigadni. Tele a pohár, csókra szomjas az ajk, mi van még más a világon, a mi megérdemlje a gyönyör nevet? És lassan, lassan, erőt vesz rajtunk a mámor, az édes, aranyos mámor, mely eltakarja a hervadást, horpadt sirhalmokat és az utczák fekete, undorító sarát, mely rózsás ujjával elcsitít minden szenvedést, hogy nyugodtan álmodhassunk legalább — ha már el úgy sem érhetjük — reményről, szerelemről, tavaszi napsugárról és forró, örült kéjről . . . — távolból, a boulevardokról behallik a kaczagó dal:

„Si la Garonne avait voulu
Ramtiriru . . . .”

K. Kiss József.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Pénteken, február 24-én, („C” bérletben) — újdonságul — először: *Aeneas papa*, vígjáték.

Szombaton, február 25-én, („A” bérletben) *Aeneas papa*.

Vasárnap, február 26-án, délután 3 órakor: *Aranylakodalom*; este 7 $\frac{1}{2}$ órakor szünetben): *Gyurkovics leányok*.

* **Az eleven ördög.** Tegnap végre valahára a régi jó operettekől láthattunk egyet. A kedves „Eleven ördög”-öt adták. Ebben az operetben a zeneszerző Konti igen sokat produkált önmagától és lassan, gondosan dolgozott, nem úgy, mint többi műveiben. Az „Eleven ördög” dallamai eredetiek, bájosak. Az első felvonás fináléja felépítésében és hangszerelésében mesteri. Ilyen különben valamennyi fináléja. A czimszerepeljátszása, mint a neme is mutatja, rendkívüli temperamentumot, sokoldalúságot, pezsgő dévajságot igényel. Egyike a legnehezebb szubrett szerepeknek. Ezt R. Serfözy Zseni játszotta. — Meg volt benne a nemes igyekezet, de nem teljes egészében sikerült megjátszani a szerepét. A szabónét F. Kállay Lujza játszotta. Bájos, ügyes volt. A tüszentő kuplet szépen adta elő. Desperieres, tanácsost Sziklay játszotta kifogástalan művészettel. Bárdos Irma tegnap önálló nagyobb szerepben lépett föl. Kellemes hangjából még hiányzik ugyan a biz-

tonság, de kellő szorgalommal megszerezheti a gyakorlatot. A közönség buzdító tapsai csak fokozhatják ambícióját.

* **Faust.** Kedden, folyó hó 28-án Gounod bájos operáját, *Faust* ot mutatja be a társulat énekes személyzete. A próbák az operából javában folynak. A szereplők mind egytől-egyig ambícióval készülnek feladatuk megoldására.

A szerepek a következő kezekben vannak: Faust — Karacs, Mephistofeles — Csatár, Margit — Leopold Francziska, Valentin — Mezei, Siebel — R. Serfözy Zseni, Vagner — Rubos, Mártha — F. Kállay Lujza.

Az operát Znojemszky Gyula karmester fogja dirigálni, míg a 4-ik felvonás templomi jelenésében a zene orgonaszereplőit a színpalak mögött Vincze Zsigmond karmester játssza.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet „debreczeni vásár” mulatsága a „Bika” dísztermében.

Február 25. Jogász-táncszestély a „Margit”-ban.

Márczius 2. A debreczeni posta- és táviráda-tisztviselői kar hangversenye a „Margit”-fürdő dísztermében.

Márczius 4. A kereskedő ifjak táncszestélye az „Arany-Bika”-ban.

A Csokonai-kör estélye. Teljes egészében tudjuk méltányolni azokat az okokat, melyek miatt a télen városunk ez első körének irodalmi felolvasását nélkülözni kellett, tudjuk, hogy az országos eseményt képező színész jubileum rendezése a körnek idejét, erejét, munkáját igen-igen igénybe vette, annál nagyobb várakozással és örömmel nézünk hát az első estély elé, mely f. hó 26-án vasárnap este 7 órakor a Bika dísztermében fog megtartani. Fő érdekességét fogja képezni az estnek Szinyey Gerzsonnak, a sárospataki főiskola nagy tudomány tanárának felolvasása: „Társadalmi és műveltségi viszonyok a XVIII. században” czímen. Lesz ezenkívül zene szám és Szabó Gizella k. a. társadalmunk e bájos és kedves tagja, az ismert kitűnő vizsgáló fog monológot előadni. Társas vacsora és tánc fogja befejezni az estét, melynek fő jelentőségét képezi, hogy Debreczen és Sárospatak jó viszonya és barátságja egy újabb kapcsolással ismét szorosabbra fog fűződni. A műsor különben a következő:

Műsor: Csokonai-induló, Rácz Károlytól, előadja Rácz Károly zenekara. 2. Társadalmi és műveltségi viszonyok a XVIII. században. Irta és felolvassa Szinyey Gerzson ur, a sárospataki főiskola tanára. 3. A tihanyi Echóhoz, Csokonaitól; előadja a Petőfi-dalkör. 4. Vig monológ; előadja: Szabó Gizella k. a. 5. Magyar népdalok; előadja a Petőfi-dalkör. Ülés végén társas vacsora ótlap szerint s esetleg tánc. — A Kör tagjai és hozzátartozói az utolsó tagsági díj-nyugta előmutatása mellett belépti díjat nem fizetnek. — Tagsági jelentkezések este a pénztárnál kitett íven is elfogadtatnak. Évi tagsági díj 2 frt. Akik a Körnek nem tagjai, az ülésre Tóth Béla pénztárnok gyógszertárában vagy vasárnap este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak, melynek ára 1 korona. Tanulók részére 10 kr. Pályajegy akár tagok, akár nem tagok részére 2 frt.

* **A derecskel dalegylet** márczius 4-én a városháza nagytermében, a dalegylet és kaszinó pénztára javára táncvizsgálommal egybekötött dalestélyt rendez, melyre belépti díj személyenkint 1 frt, családjegy 3 frt. Az estély 8 órakor kezdődik. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A miniszteri tárczák.

Budapest, február 24. (Érk. d. u. 2 óra 25. perczkor). Ahoz, hogy Széll Kálmán a belügyi tárczát magának tartotta a legkülömbözőbb kombinációk fűződnek. — Némelyek szerint e tárczát Tisza István gróf számára tartotta fent. Mások szerint majd a fuzió esetére Apponyi Albert gróft fogja megkínálni. A ház elnöke Perczel Dezső lesz minden valószínűség szerint. Széll Kálmán megvárja az ellenzéki pártok konferenciáját aztán Bécsbe utazik az új kabinet tagjaival, kik letesznek az esküt. Az új miniszterium alkalmasint kedden mutatkozik be a háznak.

Utczai tüntetések Párisban.

Budapest, február 24. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból táviratozzák, tegnap este Faure Felix temetése után mindenféle utcza-i tüntetések voltak, melyek némely helyen verekedéssé fajultak. A letartóztatottak közt vannak Deroulede Habert és Mille-vay képviselők is. Deroulede, mondják, diktátorra szeretne volna magát előléptetni s ezért a temetésről hazaérkező katonaságot felakarta lázítani. Deroulede a hazaérkező katonasággal benyomult a reully-i kaszárnyába, de ott Dupuy miniszterelnök egyenes parancsára elfogták.

Bánffy báró a jászberényiekhez.

Budapest, február 24. (Érk. d. u. 2 ó.) Bánffy Dezső báró ma délelőtt fogadta Jászberény város küldöttségét, mely a diszesen kiállított diszpolgári oklevelet nyújtotta át neki. Török Aladár jászberényi polgármester üdvözlő beszédének elhangzása után Bánffy báró a válaszában a többi közt így szólt:

— Nem első eset, hogy a törvényhatósági város diszpolgárai sorába emelt. A jászberényi diszpolgári oklevélnek nagy jelentőségét látom abban, hogy Magyarországnak az adáz küzdelem ellenálló egyik politikai tényezője kapta a figyelmeztetést, hogy azon uton, melyen megy, nem helyesen megy s a magyar nemzeti állam érdekének nem jó szolgálatot tesz. — Elmélettel, doktrínákkal meg frázisokkal államot fentartani nem lehet. — Bánffy Dezső báró kinek a küldöttség tagjait Almássy főispán mutatta be, mindenkivel kezdet szorított.

Közgazdaság.

Budapest, február 24. Buzakinálát jó, vételkedv kedvező. Forgalomban 30,000 métermázsa Finom áru 5 kraczárral drágá. Egyéb gabonaművekben kevés forgalom. Irányzat változatlan. Zab és rozs nyugodt, árpa és tengeri változatlan. Irányzat jó.

9:33—84
9:57—58
8:58—59
7:88—90
4:67—68
5:80—82
2:15—25

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Göcsey-egyesület „Ötthon”-a Koresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az árattárfelvételek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a fellebbezések megjelölhetők minden szerdán.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskola műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— Személyi hír. Klobucsár Vilmos altábornagy, lovassági felügyelő tegnap városunkban időzött s szemlét tartott a 2. honvédszázadnál tartott. A felügyelő ma reggel a gyorsvonattal elutazott.

— Esküdtek a megyében. Az új bűnvádi eljáráshoz szükséges esküdtek alaprajstromai a törvényszék területéhez tartozó községekből összeállított beérkeztek a törvényszékhez. Az alaprajstromokat a törvényszéknél tüzetes vizsgálat alá veszik. annak megállapítása végett, hány esküdt képes tag van — Debreczent kivéve a melynek alaprajstromát most állítják össze — a törvényszék területén.

— Nyílt levél a debreczeni jogászokhoz. A debreczeni joghallgatók folyó hó 25-én rendezik — ez idei utolsó — tánczestélyüket. Véletlenül 25-én lesz a debreczeni izr. négyzet nagy vásárja is. Két ilyen nagy murinak összeütöközése érthetően szomorítja meg azokat, akik mind a két estélyen ott szeretnének lenni.

Hogy ez csakugyan így van, bizonyítja az a levél, a mely ma érkezett szerkesztőségünkbe s melyet — ha lehet még — megszívlelésül közlünk, ámbár már bajosan lehet segíteni a kitűzött terminuson, a melyen pedig *öt debreczeni szép leány* fog hiányzani, a mint kitűnik a következőkből:

Debreczen, 1899. február 22.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Öt hölgy (de valószínűleg az összes hölgyek) nagyon kéri a tisztelt jogász rendezőséget, hogy a szombati — azaz 25-iki — utolsó tánczestélyt legyenek szivesek *egy héttel elhalasztani*, mert ha azt 25-én tartják meg, úgy fájó szívvel bár, de kénytelenek vagyunk lemondani az oly szépnek megálmodott jogász-táncz-estélyről. *Ugyanazon napon lesz a Bikában a nagy vásár, s ezen ott muszáj lennünk*, de mi a jogász-estélyen is ott szeretnénk lenni.

Nincs más reményünk, mint az, hogy a jogászok — *a velők született udvariaságnál fogva* — a debreczeni hölgyek óhaját teljesíteni fogják.

Tisztelettel

Öt debreczeni hölgy.

Eddig a levél, egy bájos *nyílt parancs* a debreczeni jogászokhoz. Hogy

megszívlelhetik-e az öt debreczeni szép leány kérését, nem tudjuk, de ha megszívlelik, öt debreczeni szép leány fogja hirdetni mindenfelé, hogy milyen derék udvarias emberek ezek a debreczeni jogászok. — Különben holnap hozzuk a választ.

— *Hibajavítás.* A tegnapi számunkban közölt „Vigasztalás” című költeményben két értelemzavaró sajtóhiba fordult elő. A második strófában „rája” helyett „raja” olvasandó s a harmadik strófa végső sorában „letörlöm” helyett „leörlöm”.

— *Házasság a fa tetején.* Furesa szokás divik ősidők óta a Filippini szigeteken, a hol a bennszülöttek régi hagyományos módon ének és annyira konzervatívok, hogy semmiféle újításba sem hajlandók belemenni. — A szóbanforgó furesa szokás a fa tetején való eljegyzés. Ha két Fülöp szigetbeli fiatal lélek egymásba szeret, összegyűl az egész törzs és a jegyesek egy-egy fára másznak föl. A mátkapár szülei a két ágát, a hol a fiatalok ülnek, egymás felé hajlítják, míg a szerelmesek feje összeér. Ha ez megtörtént, a házasságot törvényesen megkööttnek tekintik. Utána fantasztikus tánczok következnek. Ez az egész házassági ceremónia a Filippini-szigeteken.

— *Hó, jég.* Egy héttel ezelőtt még ragyogó tavaszi toalettben pompáztak a korzó asszonyai, rügy fakadt a fák gyöngye hajtásain s pazarul szórta a nap perzselő sugarát. Azt hittük, az időjárás meghazudtolja a kalendáriumot s egy hónappal előbb a kelletténél elkövetkezett az alkalmi poéták és a világos felöltők várva-várt évadjá: a tavasz. Komoly, élemedett emberek azonban, akik nem ülnek föl a meteorológiáról nevezett intézet jövendölésének, kaján mosolyal nézték a verőfényben fürdő emberiséget s titkon nevettek a jéggyárosok ajánlkozásán. — Csak úgy a maguk gyönyörűségére konstatálták, hogy: no majd iszen fagy még egy kevéssé. S tegnap virradóra az imént még hóvirággal ékes földre, az áttizzadt aszfaltra lehullt szép tehér pelyhekben a hó. Es hullott, hulldogált egész nap; esillog minden a szüzi fehérfepeleken. A dermesztő szél pedig pajkosan csapkodta a szálló hópihéket, s meghozta a fagyot. Estére kelve szinte csigorgott a hó s most hogy ezeket a sorokat írjuk, késő javában fagy odakünn. — Tán a koresolyára is rákerül még a sor, tán a jégkészítő gépek is befagynak.

— *Dráma a nézőtérén.* A tegnapi esti színházi előadásán sokaknak feltűnt, hogy egy szép barna kis leány folytonosan sir- az előadásra nem figyel, és fehér csipke zsebkendőjével nem győzi könnyeit felszáritani. Szeme egyik páholyra van szegezve, hol imádotját véli látni, ki egy bájos szépségnek udvarol. Az udvarló annyira el van foglalva ömlegetéseivel, hogy észre sem vette a szerelmes barna kis leány kihulló könnyeit. Előadás után a megsértett önértet, és csufos mellőzés után hangos zokogás hagyja el a leány piros ajakát, s mint a ki esztét veszít siet ki a tolongó közönség között a szabad levegőre. A külső ajtóban megáll édesmamáját is várakozásra kényszeríti. Meg kell varni a hűtelent, szemére lobbantani csunya viseletét. Csakugyan nem sokára jött a csalfa ifju — szorosan ahhoz a páholybeli szépséghez simulva. A féltékeny barna kis leány ajkán már ott ült a kítőző szemrehányás halmaza, midőn felismerte — hogy azt a piros arcu fiatal embert nem is ismeri. A szerelmes leány ajakát édes kaczagás hagyta el a kellemes családias annyira fel villanyozta gyorsan dobogó szívét, hogy hangosan elkaczagta magát. Csak mi tudtuk, hogy a szép barna leánynak miért lett olyan hirtelen jó kedve.

— *Meghívás,* a debreczeni iparoskör által f. é. márczius 5-én (vasárnap) d. u. 3 órákor a kör helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A múlt évi pénztári számadás, a számvizsgálók jelentésével. 3. A következő évi költségvetés megállapítása. 4. A sorrend szerint kilépő 20 választmányi tag helyének betöltése, a számvizsgáló bizottság és tisztviselőknek, elnök, ügyész, titkár, jegyző, pénztárnok, körgazda és könyvtárnok megválasztása. 4. A közgyűlés előtt 4 nappal az elnökséghez írásban beadott indítványok tárgyalása. — Kelt Debreczenben a kör választmányának 1899. február 17-én tartott üléséből *Serly Ede, elnök*.

— *Köszönetnyilvánítás.* Alulírott kedves kötelességemnek tartom forró köszönetemet ezen uton is nyilvánítani az alföldi takarékpénztár tekintetes igazgatóságának azon nemes tettéért, hogy a helybeli m. kir. állami főreáliskola segítő-egyesületének tiz koronát küldeni méltóztatott. Adja az ég, hogy minél többen gondoskodjanak ilyen nemesen és gyarapítsák eme segítő-egyesületet, melynek tevékenységét renkövülileg megbénítja szegénysége. Csehi Pogány Kornél, m. kir. állami főreáliskolai tanár, a segítő-egyesület vezetője.

x *Hivatali helyiségül,* esetleg *ipari célokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olesó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vak a kiállításon.*)

(Milléniomi emlék.)

Debreczeni Kis András bácsi husz esztendeje vak már mind a két szemére. Mióta a szemvilágát elveszítette, kétszer se mozdult ki Nagypéterfia-utcai portájáról. Van egy diákiskolákat járt fia, Mihály, az viszi a gazdálkodást, az jár ki a tanyára; felesége meg Juli a szolgáló vezetik otthon a háztartást.

András bácsinak nincs egyéb dolga, minthogy kerekese székében kiül a tornácra s pipázik. Nem látja ugyan a füstjét, de érzi a szagát, meg csipi a lé a nyelvét. Ez neki elég élvezet. Mikor déltájban hallja, hogy jönnek a gyerekek az iskolából, bekurjantja valamelyiket s elolvastatja vele magának az ujságot.

Mikor az ujságot is tudja már, a pipa se esik jól, az ebéd sines még készen, sétákat rendez a tornácra. Eltolja magát a kerekese székben a kis kaputól a kamaráig, a mi husz lépésnyi ut; akkor kikél a székéből, megfordítja, tapogatózva visszaül belé, s megint visszagurítja a kiskapuig. Ez nagyon testedző mulatság. Kár, hogy anyjok haragszik érte, mert a két kerék mind felvágja a tornác szépen kitapasztott, sárga agyaggal beeresztett földjét, sőt néha még a meszet is leszurolja a falról.

— Eredj ki sétálni a Nagyerdőre — zörög ilyenkor anyjok.

— Megyek én, csak gyere, vezess!

— Érek is én rá arra.

— Hát akkor éj rá a tornácztapasztásra.

András bácsi idylli csendes vidámságát nagyon felzavarta legutóbb a milléniom. Alig várta naponként az ujságot s uram bocsá, kenyérdagasztás mellől is előkiabálja az anyjukot, olvassa el neki, mi történt Budapesten? Királyi beszédek, hercegek, nagy urak, idegen nácziók járasa-kelese a kiállításon. Hunyadi Mátyás könyvei, a szent királyok

*) Mutatvány Zempléni Árpád „Kis emberek” című sajtó alatt levő novellás könyvéből.

kincsei, ezer esztendő esodái ott vannak egy halomban, remekszép palotákban. Messze-idegen országokból hazahozott drágaságok, százezreket érő fegyverek, ékszerek összegyűjtve, amiket Európahírű magyar vitézek és királyok viseltek valaha. Aztán ott vannak a drága kincsnél drágább hazai iparcikkok, gépek, amik mutatják, hogy Magyarország nemcsak volt, hanem van is, lesz is, ha Isten engedi, új ezer esztendeig. Ott van az a sok könyv, a mit magyar ember irt, ott van az arcképe annak a szegény jó Csokonainak is, a ki éhen-szomjan poetázott Debreczennek bánatban, örömben s magyar mert lenni a képzelgő filhellének gyerekseregében.

— Hej, anyjuk, csak egy napra jönnék meg a szemem világa, hogy azt a sok dicsőséget, sok drágaságot megnézhetném. Aztán örömet halnék meg.

— Ne epeszd magad ilyesmiért, édes öregem. Majd megtudjuk az újságból, elmondják, akik látták

— Mégsem olyan az, mintha maga nézi meg az ember. Jó is nektek, akik láttok.

Azon az éjszakán nem tudott aludni az öreg. Mikor hajnal felé hallotta, hogy fia, Mihály felébredt, elkezdett sóhajtozni.

— Mi baja, édes apám!

— Mi bajom? nem látok. Nem elég az?

— Látunk mi helyette, édes apám.

— Épen azt akarom mondani, fiam.

— Mit?

— Vigyél fel engem Budapestre. Megnézzük a kiállítást.

— Ott se lát abból édes apám többet, mint a mit az újságból itthon olvasunk.

— Majd látsz te fiam, és megmondod mindenütt, mi van. Legalább ott jártam én is.

— De kinevetik édes apámat, hogy vak létére elment kiállítást nézni.

— Nem bánom én. Bolond ember neveti a más baját. Telik még tán egy tinó ára erre is?

Addig macakodott András bácsi, míg fia, felesége belé nem egyeztek az utazásba. Szépen megmosdatták, megborotválták. Ráadták az új fekete magyar ruháját, széles karimájú kerek debreczeni kalapot nyomtak a fejébe, új kordovány csizmát húztak a lábára. Násznagynak elmehetett volna, úgy rendbe szedték a nagy utra. Mihály is kiöltözött magyarosan, de egy czifra tulipántos szürt is a nyakába akasztott, jó lesz az az öregnek, ha hideg találma lenni.

Feljöttek a kiállításba. Miska kézen fogva vezette az apját a homokos utakon. Néhol észrevették, hogy vak az öreg s derekasan megéltették. Meg is érdemelte. Micsoda forró, tiszta magyar szive lehet annak, a kit semmi testi akadály vissza nem tarthatott attól, hogy őseinek kincseit sorra járja, az örvendőkkel egy levegőt szivjon, s csak a szóból, a zugásból, a szeretetnek, tiszteletnek egy-egy éljenzavából tudja meg, hogy most körülötte az ezeréves Magyarország ünnepe.

Mire a történelmi csarnokhoz értek, egész tömeg nyomult a két czivis után, bámulva, lelkesedve a szokatlan látogatón. Vak a kiállításon! aki a fia szemével lát, megtalálja a saját, egyszerű, becsületes magyar szívével.

— Ez itt Vajda-Hunyad vára, édes apám.

— Láttam, fiam, honvédkoromban. Menjünk be. Sok szép minden van itt, ugy-e?

— Gyönyörű Hunyadi-kincsek. Ez itt Hunyadi János kardja, amelylyel Nándorfehérvárát felszabadította.

— Szép kard, szent kard, — s megtapogatta az öreg.

— Ez meg Kapisztrán János keresztelése.

— Hol van? hol van? — és kapkodott utána a kezével. Az ór könybe lábadt szemmel fordult félre.

— Mutasd! Kálvinista vagyok, de azt a keresztet megcsókolom, — s rázuppantott a kopott éreze.

Mihálynak könybe lábadt a szeme. Megcsókolta ő is. Megcsókolta mindenki, aki ott állt. A lelkesedés ragadós betegsége.

Akármerre fordultak, akármit néztek, a tömeg mindenütt kitért nekik. Éljenzés, kezdezősködés kísérte őket lépten-nyomon. Olyan becsületet vallott a jó öreg, alig bírta hordozni, rogyadozott alatta.

Akik láttuk, mindnyájan éreztük, hogy az a sokat emlegetett, láthatatlan „magyar géniusz” közöttünk szálldogál és mint a villám-folyam, játszik idegeinkben.

TÁVIRATOK

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Faure Félix temetése.

Faure Félix temetéséről a következő táviratokat vettük:

Budapest, február 24. Párisból távirják: Napsugaras, derült idő van. Reggel 9 óra óta felvonulnak a csapatok és sorfalat állanak az egész uton, a merre a gyászmenetnek haladnia kell. A katonák sorfala mögött óriási néptömeg gyűlt össze. A tömeg egészen esőndes. A hazafias liga a Place de la Concorde-on foglalt helyet és szintén nyugodtan várakozott. Egymásután érkeznek az Elyséeba a hatóságok fejei. A semmitőszék tagjainak megjelenésekor semmiféle tüntetés nem volt. 9 óra 50 perczkor Zurlinden tábornok jön a palotába a vezérkar kíséretében, a katonák tisztelgése mellett és a menet élére áll. 9 óra 55 perczkor érkeztek a képviselőkamara tagjai. Pontban tíz órakor megjelent Loubet elnök nyílt landauerben és a sokaság tisztelettel üdvözli. Az elnök trombitaharsogás és dobpergés mellett belép a palota udvarába. A menet a megállapított módon elrendezkedik, azután megindul és inezidens nélkül ér a Notre Dame templomba. A tömeg áhitatos esőndben marad. A koporsónál több beszéd hangzott el.

Franck-Chauveau, a senátus alelnöke magasztalja az elhunyt elnök szellemi és szívbéli tulajdonait és rámutat arra a nagy szerepre, amelyet az Oroszországgal való szövetség kérdésében játszott.

Deschanel, a kamara elnöke kiemeli Faure jószágát és szintén az Oroszországgal való szövetségben játszott szerepére utal, a mikor Faure Franciaországot személyesítette.

Dupuy miniszterelnök konstatálja, hogy Faure halála általános megindulást és részvétet keltett. Köszönetet mond a szuveréneknek, a kik képviselőiket elküldték a temetésre. Magasztalja Faure életét és az államügyekben tanúsított buzgalmát s azt mondja, hogy elnökségének legdicsebb eseménye az Oroszországgal való szövetség megkötése lesz. Azután bucsut vesz a köztársaság és a haza hű szolgájától és azt mondja, hogy a nép szeretle őt és nem is fogja elfelejteni.

Locroy tengerészeti miniszter a haditengerészet nevében bucsuztatja az elhunytat, amelyet különösen szeretett.

Guillain a francia gyarmatok nevében beszél.

Azonkívül beszéltek még Seine infériuer-megye legkiválóbb képviselői.

Budapest, február 24. Párisból jelenti a Havas-ügynökség: A gyászmenet a néptömeg áhitatos hallgatása mellett tette meg az utat az Elysée palotából a Notre Dame templomig. Csak a Place de la

Concorde on, a Champs Elysées egyik sarkán hangzott a semmitőszék és a hatóságok tagjainak elvonulásakor ez a kiáltás:

— Eljen a hadsereg!

Ez volt az egyetlen kiáltás, amely a menet alatt felhangzott.

A halottas kocsit az elhunyt családjának tagjai követték, azután jött Loubet elnök hajadon fővel, Franck Chauveau-val, a senátus alelnökével, Dupuy miniszterelnökkel, Deschanel kamaraelnökkel és Lebret igazságügyminiszterrel. A katonai vezérkart a külföldi képviselők követték, élükön a pápai nuncziussal. Azután jöttek a szenátorok, a képviselők és a különféle testületek tagjai az előirt sorrendben. A nép tiszteletteljesen emelt kalapot. A Champs Elysées fái tele voltak kíváncsiakkal. A Place de la Concorde zsufolva volt emberekkel. A közönség különösen Loubet elnököt és a külföld képviselőit részesítette figyelemben. Loubet elnököt a rokonszenv sok jelével tüntették ki. Az emberek tiszteletteljesen emelték előtte kalapjukat, viszont ő üdvözölte a sorfalat álló ezredek zászlait. Mikor az orosz követség a Champs Elyséesre ért, néhány hang ezt kiáltotta:

— Eljen Oroszország!

A Notre Dame templomban a választási szertartás, amelyet Richard bibornok végzett, rendkívül impozánsan ment végbe. 12 óra 50 perczkor a menet elhagyta a templomot. A semmitőszék tagjai kocsin és egy dragonyos-csapat kíséretében egyenest az igazságügyi palotába mentek. Semmiféle tüntetés nem volt és kiáltások sem hangzottak el.

Budapest, február 24. Párisból jelentik: Az egyházi szertartás a Notre Dame templomban, a mely kívül-belül pazarul volt díszítve, fölöttébb ünnepies módon ment végbe. Richard biboros a templom bejáratánál várta Loubet elnököt és elkísérte a kórusig. Az elnök után jött a gyászoló család. Faure temetése a templom ajtajában az érsek fogadta, azután a ravatalra tették a koporsót. A kóruson sok érsek, püspök, prelátus és más papok foglaltak helyet. Azután a káptalan legidősebb tagja gyászmisét celebrált, a melynek végzetével Richard biboros a koporsóhoz ment, a mely körül katonatisztek álltak őrt és az egész papságtól körülvéve orgonaszó és harangzugás mellett elvégezte a beszentelést. A koporsót azután a papság a halottas kocsira vitte, mire a menet ugyanabban a rendben, a melyben jött, elhagyta a templomot.

Budapest, február 24. Párisból jelentik: A külföldről és a vidékről számos távirat ad hirt Faure elnökért tartott gyászistentiszteletekről. Valamennyi fővárosban és csaknem valamennyi francia városban voltak istentiszteletek. A Franciaországban tartott istentiszteleteken jelen voltak az összes hatóságok, a polgári és katonai tisztviselők és nagyszámú ájtatos közönség.

Budapest, február 24. Berlinből táviratozzák: A Hedvig-templomban Faureért tartott gyászistentiszteleten jelen volt Vilmos császár, Hohenlohe herceg birodalmi kancellár, Bülow államminiszter, valamennyi nagykövet és követ és a tábornoki és a tengerügyi kar.

Budapest, február 24. Bukaresből jelentik: Faure temetése alkalmából ma a katolikus székesegyházban gyászmise volt, a melyen ott voltak a király képviselőiben a polgári és katonai udvari méltóságok, Sturdza a miniszterelnök, valamennyi miniszter, a diplomáciai-kar, számos más kiváló személyiség és a francia kolonai tagjai.

Budapest, február 24. Szófiából távirják: A katolikus templomban Faure-ért tartott rekviemen a beteg Ferdinánd fejedelemet Fülöp szász-koburg-gothai herceg képviselte. Ott volt kivüle valamennyi miniszter, a diplomáciai testület, a főbb katonai és polgári tisztviselők és a francia kolóniának tagjai.

Budapest, február 24. Belgrádból jelentik: Az osztrák magyar követség kápolnájában Faure elnökért tartott rekviemen jelen volt Sándor király, Milán király, valamennyi miniszter és a diplomáciai-kar.

Mária Immakulata halála.

Bécs, február 24. Mária Immakulata főhercegnő temetése ma délután 4 órakor ment végbe a harangok zugása mellett, a szokásos szertartásokkal. A gyászmenet a kapuczinusok templomába ment, a mely gyászdiszben pompázott. A temetésen ott voltak: a király, a casertai gróf ez elhunyt főhercegnő fivére, Ferdinánd toszkánai nagyherceg, Alice toszkánai nagyhercegnő, Lipót Szalvátor főherceg, Blanka főhercegnő, Ferencz Szalvátor főherceg, Mária Valéria főhercegnő, Agost Lipót szász-koburg-gothai herceg, Mária Raineria főhercegnő, Mária Terézia főhercegnő és az uralkodóház többi tagjai. Ott voltak továbbá a főbb udvari méltóságok, Talliani pápai nuncius, a rendkívüli követek, a titkos tanácsosok, a miniszterek, a reichsrath mindkét házának elnökei, a tartományi bizottság, a polgármester, Bécs város küldöttsége és más küldöttségek, a tábornoki kar és más más méltóságok. A templom előtt álltak a törzs és főtisztek. A koporsót a templomban Gruscha dr. bitoros-hercege-érek fogadta. Az ünnepies beszentelés után a koporsót, a melyet az elhunyt legközelebbi rokonai követtek, levitték a sírboltba ott még egyszer beszentelték, azután a főudvarmester átadta a kapuczinusok gvárdiánjának. Erre család tagjai visszatértek a templomba, mire az udvar és a többi jelen voltak elhagyták a templomot.

NYILT-TÉR.

Svájezi selyem **legjobb!**

Kérjen mintákat a mi újdonságainkról fekete, fehér vagy színesben 35 krtól 9 frt 50 krig méterenként.

Különlegesség: **Legjobb Selyem-Foulard, Rayé és Chiné ruhák és blousokra** 52 cm. széles, 60 krtól méterenként.

Eladunk Osztrák-Magyarországba csak **direkt magánosoknak** és küldünk válogatott selyemszöveteket **vám- és portómentesen** a hához szállítva.

Schweizer és Társa Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

97-64-3

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 94

X.

Lady Gunter vallomásai.

Archie Ravel csaknem egy óráig elbeszélgetett Lady Gunterrel. Sejtette, hogy ez által, ha vele látszólagos jó barátságban él, Miriámnak szolgálatot teend.

— Akar ön egy különös történetet meghallgatni, Mr. Ravel. Elmondom a magamét. Nem azért mondom el, mintha szépíteni akarnám magamat, de elmondom mert ön hibásabbnak gondol engem, mint tényleg vagyok. Jól tudom, hogy mosolya, barátságos szavai daczára ön gyűlöl, de azt is tudom, hogy őszinte, becsületes. Nyiltan elmondom tehát önnek.

Én éppen olyan tiszta, becsületes lélek voltam, mint az a büszke nő, a kit ön oly gyöngéden szeret. Én őt romlásba kergettem és most, mikor már késő, megbántam e tettemet. Ha mostani állásomig eljutottam volna a nélkül, hogy őt esz-közömul fel kellett volna áldoznom, kimélttem volna, de ő utamba állott. Gyűlöltem és félttem tőle.

De folytatom a magam életrajzát. Tizennyolcz éves koromban mentem férjhez. Férjem szegény, szigoruan becsületes, büszke ember volt és engem büvös és nyugodt szerelemmel szeretett, a mi nekem csak szenvedést okozott. Ugy bánt velem, mint valami szép babával és becézgetett egy ideig, hol megunt mit sem törődött velem. Mikor Indiába megérkeztünk, én voltam a helyőrség legszebb asszonya, de egyszersmind a legegyszerűbb öltözetű.

Szerettem férjemet, imádtam. Digby hadnagy férjem nagyon szép ember volt méltóságteljes, a kinek minden szava parancs gyanánt hangzott, oly büszke volt, hogy daczára benső szerelmemnek titkos borzalmat éreztem iránta. Én szerettem a szép, díszes öltözékeket és az ékszereket — férjem mindezeket gyűlölte és hosszú ideig vágyaim e tekintetben betöltetlenek maradtak. Hogy nekem szép ruhákat és ékszereket vegyen, erre anyagi viszonyai miatt nem volt pénze és adósságokat nem akart csinálni. Azt mondta, alkalmazkodjam a bevételhez. Azonban mint a helyőrség legszebb asszonya nem akartam tűrni, hogy mások felül muljanak. Pénzre volt szükségem — többre, mint a mennyit férjemtől kaptam. Beszeresem magamnak ruhát, virágokat, ékszereket stb. mindent hitelbe. A legcékélyebb figyelmesség mellett észrevehette volna férjem, hogy tizszer annyit kölöttem, mint a mennyire ő nekem pénzt adott.

— Szabad kérnem, hogy kiadott aztán pénzt, hogy ön e sok adósságot mégis kifizesse?

— Szegény férjem számos barátja. Alig volt a helyőrségnek tisztje, a ki ruhátáram vagy ékszereimhez ne járult volna egy összeggel és a férfiak mégis tudták, — a mit a nők nem akartak hinni rólam, hogy hírem a legjobb.

— Bizonynyal szabályul állitot tamagának, hogy senkit sem enged bizalmaskodni. De valjon nem volt e szabály alól — kivétel?

— Volt, a tábornok — ezt különben ön már régen tudta. Felőle biztos lehettem. Ő becsületes ember hírében állott s rangja visszatartá a többieket, hogy engem megközelítsenek. A tábornok atyai bizalommal viseltetett irántam, bárha — őszintén megvallom — egy férjre nézve az ily atyai bizalom nem lehet nagyon kívánatos. De férjem magát is hibáztathatta ezért. Ő elvett engem, én tulajdona voltam s ő másra nem gondolt. rideg volt irányomban, kimért. Hogy a tábornok féltékenységét fel ne keltse, Dorfsmann őrnaggyal való párbajra ugrattam bele. A többit ön tudja. Nos okult elbeszélésesen?

— Egy kissé. A részletek érdekeltek, bárha a lényegét már régebben is tudtam.

S most üdvözölje az én drága Miriámomat nevében, ha látja.

— Őt nem látom többé.

— Szégyelje magát. Oly állhatatlan! A férfiak tényleg nagyon kegyetlenek.

Sohasem hittem volna, hogy ön őt e szorult helyzetében elhagyja.

— Megakar engem haragítani, Mrs. Digby? — Kérdé Archie nyugodtan. — Ön jól tudja, hogy ismerem s hogy mind abból a mit Miriámról mond, mit sem hiszek. Ön jól tudja, hogy Miriám tiszta és hü kedélyű s ez lehet az oka, hogy ön őt gyűlöli.

— Önnek igaza lehet. Bevárja, mig Sir Montgomery hazaérkezik?

— Nem, köszönöm. Egyébként örvendek, látva, hgy ön vele boldogan él.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. február hó 24-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	120.—	120.50
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	98.—	98.50
" regále vált. köt. 4 1/2%	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	399.50	399.75
Osztrák hitelbank részvény	368.50	368.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
" 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.75	12.25
Osztrák " "	20.50	21.—
Olasz " "	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	6.75	7.25
Jó-sziv " "	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	5.66	5.74
20 márkás arany	—	11.79	11.83
20 frankos arany	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. február 23-án.

A mai buzaüzlet élénk volt és a forgalom 35.000 métermázsára szökött fel. Finom magyar buza 5 krral magasabb árat ért el, románfajok ellenben inkább olcsóbbak voltak.

Rozs 2 1/2 — 5 krral drágult.
Zab elkelt Hosszapályiban 5 frt 50 kron.
Tengeri korlátolt forgalom mellett, csendes.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 400 mm. 815 k. 10:85 forinton, 1000 mm. 80 k. 10:75 forinton, 300 mm. 78:2 k. 10:55 forinton, 100 mm. 79 k. 10:52 frton, 300 mm. 76 k. 10:50 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A tavaszi buzahatáridők kezdetben szilárdultak, de a midőn egy helybeli czég idegen buza alapján orbitrázseladások eszközölt, ez a spekulációt realizációkra birta, mely utóbbiak hatása alatt a márciusi buza 9 frt 83 krig nyomult, hogy aztán ismét egy csekélységgel emelkedjen. A többi czikkeken az üzlet ugyanigy alakult és az irányzat ezekben is ingadozó volt.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.83 — 9.84
" áprilisra	9.57 — 9.58
Rozs márcziusra	7.88 — 7.90
Tengeri 1899. májusra	4.67 — 4.68
Zab 1899. márcziusra	5.80 — 5.82
Repeze augusztusra	12.15 — 12.25

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	8.81 — 8.82
" áprilisra	9.55 — 9.56
Rozs márcziusra	7.88 — 7.98
Zab márcziusra	5.79 — 5.80
Tengeri 1899. májusra	4.66 — 4.67
Repcze szeptemberre	12.15 — 12.25

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 145. Bérlet 119. sz. „A“

Ma, csütörökön, 1899. február 23-án

Aeneas papa.

(A rendőrbiró.)

Bohózat három felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Aeneas Posket, a Mullberry utcai ker. rendőrség bírja	Sziklay Miklós
Agatha, a neje	Kiss Irén
Cis Farringdon, Agatha fia	Tanay F.
Charlotte Verrinder, Agatha nővére	T. Halmi M.
Lukyn ezredes	Bartha István
Horace Vale, kapitány	Odry Árpád
Beatio Tomliuson, zongora tanítónő	Szabó Irma
Ballamy, a Mullberry-utcai ker. rendőrség bírja	Fenyéri Mór
Achille Blond, vendéglős	Szentes János
Izidor, pincér	Rnbos Árpád
Vormington, rendőrfogalmazó	Püspöky Imre
Missiter, rendőrfelügyelő	Csatár Győző
Lugg, rendőrbiztos	Serfői Gy.
Harris, közrendőr	Pálfi B.
Vyke, inas	Herczegh S.
Popham, szobaleány	Cserényi Adél

Holnap, szombaton február 25-én

Ugyanez.

Bércokcsik dijszabályzata.

	Két	Egy
	Levél	Levél
I. Napesámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától est 9 óráig	5	7
Fél napra, reggeli 8 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től est 9 óráig	3	5
II. Órasámra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy egész óra	80	60
Minden következő óra	40	30
Az utolsó óra túl félóra vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város rompóin belül	50	70
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1-40
A temetőbe ki és vissza	120	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab máha után 10 kr. jár.		
A kocsizó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	90	60
A nagyerdő fűrdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhes menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő óra	60	40
Különböző- és lóvásártörre oda és vissza egy órai várakozással	120	90
Minden következő óra	40	30
A katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további óra	40	30

A díjak reggeli 8 órától est 9 óráig számítatnak.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: Kéry Gyula)

Budapest, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

Szőlőkaró-eladás.

A székelyhidi uradalomnál a székelyhidi erdőben

200.000 db szőlőkaró eladó.

130.000 db ákác-karó 2 m. hosszu 1000db 25 frt.

70.000 db tölgyfa-karó 1.75m. hosszu 1000 db 20 frt.

105-6-4

Az erdőhivatal.

Eladó háztelkek.

A Hadházi-uton, az épülő lovaskaszárnyával szemben levő Patay-féle telken

házhelyek

olcsón és igen előnyös feltételek mellett

eladók.

Bővebb felvilágosítás nyerhető **Dr. Fejér Ferencz** ügyvéd irodájában, Piacz-utca 43. és **Kacz Lajos** borkereskedőnél, Piacz-utca 55. sz. 143-3-1

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacok“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számátalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a roszemléstől és székrekedéstől erednek, mint epezsavok, májbajok, kölika, vértelések, aranyér, béltelenség a hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságukról fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység a az abból eredő bajknál is: így sápkórni, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a legyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.-féle az „Arany Birodalmi almához“ címzett gyógyszer-tárban Bécsben, I., Singerstrasse 15 szám alatt kaphatók valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 5 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértük csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben van ellátva. A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytán hozzánk írtak, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azok tovább fogja ajánlani.

Köln, 1898. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön félmulthatlan vértisztító labdaccaiból utánvéttel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezelm közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy szemmi munkát sem voltam többé képes végezni a bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át

szenvedett gyomorhuruttól és vízkórásban, már életét is meguntá, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használati folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzelet Josefa.

Eichengraberamt, Oföhl mellett, 1899. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. E sem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Habn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett,

Szilávia, 1886. oktöber 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak is az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Bernhardi alpesi-fü liqueur. Bernhard Brezenben. Egész üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és hatásos legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincgyámbántalom, tagszagadás, ischia, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzágadás, stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzam, Pserhofer J.-től, egy üveg 50 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-től. Évek óta a sebre mint legbiztosabb szer van elismelve. 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, kitűnő szer gyomor és béltelenségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 85 kr.

Golyva-balzsam, Pserhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszenczia, (prágai csüppek), Pserhofer J.-től, megrontott gyomor, rosz emésztés, és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kitűnő háziszert hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs. Pserhofer J.-től óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismelve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Utés sebeknél, mérgecs daganatoknál, ujjkukacz, sebes vagy gyuladt mell, vagy más ly bajknál, mint kitűnő szer. 10n kipróbálva. 1 téglgy 60 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rosz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. **Postai megrendelések a leggyorsabban esaközöl- tetnek, ha a pénzüsség előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánóttel küldetnek.**

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I., Singerstrasse 15.